C/2025/656

10.2.2025 г.

ПРЕПОРЪКА НА СЪВЕТА

от 21 януари 2025 година

за одобряване на националния средносрочен фискално-структурен план на Финландия

(C/2025/656)

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 121 от него,

като взе предвид Регламент (ЕС) 2024/1263, и по-специално член 17 от него,

като взе предвид препоръката на Комисията,

като има предвид, че:

ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

(1) На 30 април 2024 г. влезе в сила реформирана рамка на ЕС за икономическо управление. Регламент (ЕС) 2024/1263 на Европейския парламент и на Съвета за ефективна координация на икономическите политики и за многостранно бюджетно наблюдение ([1]), заедно с изменения Регламент (ЕО) № 1467/97 за прилагането на процедурата при прекомерен дефицит ([2]) и изменената Директива 2011/85/ЕС на Съвета за бюджетните рамки на държавите членки ([3]) са основните елементи на реформираната рамка на ЕС за икономическо управление. Рамката цели насърчаване на стабилни и устойчиви публични финанси, устойчив и приобщаващ растеж и устойчивост чрез реформи и инвестиции, както и предотвратяване на прекомерни бюджетни дефицити. Тя насърчава също националната ангажираност и има средносрочна насоченост, съчетана с по-ефективно и съгласувано прилагане на правилата.

(2) Националните средносрочни фискално-структурни планове, които държавите членки представят на Съвета и на Комисията, са в центъра на новата рамка за икономическо управление. Плановете следва да постигат две цели: i) да гарантират, наред с другото, че до края на периода на корекция консолидираният държавен дълг следва правдоподобно низходяща траектория или остава на разумни равнища, както и че бюджетният дефицит се свежда и поддържа под референтната стойност от 3 % от БВП в средносрочен план, и ii) да гарантират осъществяването на реформите и инвестициите в отговор на основните трудности, установени в контекста на европейския семестър, и насочени към общите приоритети на ЕС. За тази цел всеки план трябва да съдържа средносрочен ангажимент за план за нетните разходи ([4]), с който ефективно се установява бюджетно ограничение за срока на плана, обхващащ четири или пет години (в зависимост от нормалната продължителност на законодателния цикъл в държавата членка). Освен това планът трябва да включва обяснение как държавата членка ще гарантира осъществяването на реформите и инвестициите в отговор на основните трудности, установени в контекста на европейския семестър, по-специално в специфичните за всяка държава препоръки (включително тези, които се отнасят до процедурата при макроикономически дисбаланси (ПМД), ако е приложимо), и как държавата членка ще подходи към общите приоритети на Съюза. Периодът за фискална корекция обхваща четири години и може да бъде удължен с до три години, ако държавата членка се ангажира да осъществи набор от подходящи реформи и инвестиции, които отговарят на критериите, определени в Регламент (ЕС) 2024/1263.

([1]) Регламент (ЕС) 2024/1263 на Европейския парламент и на Съвета от 29 април 2024 г. за ефективна координация на икономическите политики и за многостранно бюджетно наблюдение и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1466/97 на Съвета (ОВ L, 2024/1263, 30.4.2024 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj).

([2]) Регламент (ЕС) 2024/1264 на Съвета от 29 април 2024 г. за изменение на Регламент (ЕО) № 1467/97 за ускоряване и изясняване на прилагането на процедурата при прекомерен дефицит (ОВ L, 2024/1264, 30.4.2024 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1264/oj).

([3]) Директива (ЕС) 2024/1265 на Съвета от 29 април 2024 г. за изменение на Директива 2011/85/ЕС на Съвета относно изискванията за бюджетните рамки на държавите членки (ОВ L, 2024/1265, 30.4.2024 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1265/oj).

([4]) Нетни разходи съгласно определението в член 2 от Регламент (ЕС)2024/1263, а именно публичните разходи след приспадане на: i) разходите за лихви, ii) дискреционните мерки по отношение на приходите, iii) разходите по програми на Съюза, изцяло покрити от приходи от фондове на Съюза, iv) националните разходи за съфинансиране на програми, финансирани от Съюза, v) цикличните елементи на разходите за обезщетения за безработица, както и vi) еднократните и други временни мерки.

(3) След представянето на плана Комисията трябва да оцени дали той отговаря на изискванията на Регламент (ЕС) 2024/1263.

(4) По препоръка на Комисията Съветът трябва да приеме препоръка за залагане на плана за нетните разходи на съответната държава членка и, когато е приложимо, за одобряване на набора от ангажименти за реформи и инвестиции, обуславящи удължаване на периода на фискална корекция.

СЪОБРАЖЕНИЯ ОТНОСНО НАЦИОНАЛНИЯ СРЕДНОСРОЧЕН ФИСКАЛНО-СТРУКТУРЕН ПЛАН НА ФИНЛАНДИЯ

(5) На 10 октомври 2024 г. Финландия представи своя национален средносрочен фискално-структурен план на Съвета и Комисията. Това стана след удължаване на срока, посочен в член 36 от Регламент (ЕС) 2024/1263, съгласно договореното с Комисията.

Процес преди представянето на плана

(6) За да се определят рамките на диалога, предшестващ представянето на националните средносрочни фискално-структурни планове, на 21 юни 2024 г. Комисията изпрати на Финландия, в съответствие с член 9 от Регламент (ЕС) 2024/1263, референтната траектория ([5]). Комисията публикува референтната траектория на 10 октомври 2024 г. ([6]) Референтната траектория се основава на риска и гарантира, че до края на периода на фискална корекция и при липса на допълнителни бюджетни мерки след периода на корекция консолидираният държавен дълг следва правдоподобно низходяща траектория или остава на разумни равнища в средносрочен план, както и че дефицитът по консолидирания държавен бюджет е сведен под 3 % от БВП през периода на корекция и се поддържа под тази референтна стойност в средносрочен план. Средносрочният период се определя като период от десет години след края на периода на корекция. В съответствие с членове 7 и 8 от Регламент (ЕС) 2024/1263 референтната траектория е съобразена и с механизма за гарантиране на устойчивостта на обслужването на дълга и с механизма за гарантиране на устойчивостта при дефицит. Съгласно референтната траектория на Финландия, базирана на допусканията на Комисията, които са в основата на предварителните насоки, предадени през юни 2024 г., и ако се приеме период на корекция от 7 години, нетните разходи не следва да се увеличават над стойностите, посочени в таблица 1. Това означава среден ръст на нетните разходи от 1,5 % през периода на корекция (2025 – 2031 г.) и 1,5 % през периода, обхванат от плана (2025 – 2028 г.).

Таблица 1: Референтна траектория, предоставена от Комисията на Финландия на 21 юни 2024 г.

	2025 г.	2026 г.	2027 г.	2028 г.	2029 г.	2030 г.	2031 г.	Средно 2025 – 2028 г.	Средно 2025 – 2031 г.
Максимален ръст на нетните разходи (годишно в %)	1,4	1,5	1,4	1,5	1,5	1,6	1,7	1,5	1,5

Източник: Изчисления на Комисията.

(7) В съответствие с член 12 от Регламент (ЕС) 2024/1263 от юни до септември 2024 г. Финландия и Комисията проведоха технически диалог. Диалогът беше съсредоточен върху плана за нетните разходи, предвиден от Финландия, и основните му допускания, планирания набор от ангажименти за реформи и инвестиции, обуславящи удължаване на периода на корекция, включително реформите и инвестициите (като например всеобхватната реформа на социалната сигурност, включваща общо осигурително плащане, и всеобхватната реформа на социалното подпомагане), както и върху предвиденото осъществяване на реформи и инвестиции в отговор на основните трудности, установени в контекста на европейския семестър, и общите приоритети на Съюза за справедлив, екологичен и цифров преход, социална и икономическа устойчивост, енергийна сигурност и изграждане на отбранителни способности.

([5]) Предварителните насоки, предадени на държавите членки и на Икономическия и финансов комитет, включват траектории със и без удължаване на периода на корекция (обхващащи съответно 4 и 7 години). Те включват и основните начални условия и основните допускания, използвани в средносрочната рамка на Комисията за прогнозиране на държавния дълг. Референтната траектория е изчислена въз основа на методиката, описана в Обзора на Комисията за устойчивостта на обслужването на дълга от 2023 г. (https://economy-finance.ec.europa.eu/publications/debt-sustainability-monitor-2023_en). Тя се основава на прогнозата на Европейската комисия от пролетта на 2024 г. и нейното средносрочно удължаване до 2033 г., а дългосрочният растеж на БВП и разходите, свързани със застаряването на населението, са в съответствие със Съвместния доклад на Комисията и Съвета относно застаряването на населението (https://economy-finance.ec.europa.eu/publications/2024-ageing-report-economic-and-budgetary-projections-eu-member-states-2022-2070_en).

([6]) https://economy-finance.ec.europa.eu/economic-and-fiscal-governance/national-medium-term-fiscal-structural-plans_en#finland.

(8) През октомври 2024 г., в съответствие с член 11, параграф 3 и член 36, параграф 1, буква в) от Регламент (ЕС) 2024/1263, съгласно информацията, предоставена от Финландия в нейния план, страната започна процес на консултация с гражданското общество и с Икономическия съвет на Финландия ([7]). В съответствие с информацията, предоставена от Финландия в нейния план, планът беше обсъден от Икономическия съвет на 2 октомври 2024 г. Гражданското общество беше поканено на отворено изслушване на 3 октомври 2024 г.

(9) Планът беше обсъден в националния парламент на 2 октомври 2024 г.

Други свързани процеси

(10) На 10 октомври 2024 г. Финландия представи своя проект на бюджетен план за 2025 г. Комисията прие становище по този проект на бюджетен план на 26 ноември 2024 г. ([8])

(11) На 21 октомври 2024 г. Съветът отправи към Финландия поредица от специфични за държавата препоръки (СДП) в контекста на европейския семестър ([9]).

ОБОБЩЕНИЕ НА ПЛАНА И ОЦЕНКАТА НА КОМИСИЯТА

(12) В съответствие с член 16 от Регламент (ЕС) 2024/1263 Комисията оцени плана, както следва:

Контекст: макроикономическа и фискална ситуация и перспектива

(13) Икономическата дейност във Финландия намаля с 1,2 % през 2023 г., като увеличенията на потребителските цени и лихвените проценти оказаха натиск върху потреблението и инвестициите, особено в строителния сектор. В съответствие с прогнозата на Европейската комисия от есента на 2024 г. се очаква икономиката да се свие с 0,3 % през 2024 г. в резултат на стагнация на потреблението и спад на инвестициите през първата половина от годината. През 2025 г. се очаква реалният БВП да се увеличи с 1,5 %, а частното потребление и инвестициите да се възстановят благодарение на увеличенията на реалните заплати и по-ниските разходи за финансиране, като същевременно се предвижда растежът на износа да се възстанови в съответствие с нарастващото чуждестранно търсене. През 2026 г. се очаква реалният БВП да се увеличи с 1,6 %, като се предвижда по-мащабното възстановяване да продължи. През прогнозния период (т.е. 2024 – 2026 г.) се очаква потенциалният БВП на Финландия да се увеличава с 0,6 % средно всяка година от 2024 г. до 2026 г. в резултат на натрупването на капитал и увеличението на общата факторна производителност. Равнището на безработица беше 7,2 % през 2023 г. и според прогнозите на Комисията ще възлиза на 8,2 % през 2024, 7,9 % през 2025 г. и 7,5 % през 2026 г. Очаква се инфлацията (дефлаторът на БВП) да намалее от 3,9 % през 2023 г. до 1,4 % през 2024 г. и да достигне 2,1 % през 2025 г. и 1,9 % през 2026 г.

(14) Що се отнася до фискалната динамика, през 2023 г. дефицитът по консолидирания държавен бюджет на Финландия възлизаше на 3,0 % от БВП. Според прогнозата на Европейската комисия от есента на 2024 г. се очаква той да достигне 3,7 % от БВП през 2024 г. и да спадне до 3,0 % от БВП през 2025 г. и при условие че политиката остане непроменена – до 2,5 % през 2026 г. Прогнозата на Европейската комисия от есента на 2024 г. включва проектобюджета на Финландия за 2025 г., който правителството предложи на националния парламент през септември. В края на 2023 г. консолидираният държавен дълг беше 77,1 % от БВП. Според прогнозата на Европейската комисия от есента на 2024 г. се очаква съотношението на дълга към БВП да нарасне до 82,6 % от БВП в края на 2024 г. Очаква се то да нарасне допълнително до 84,7 % от БВП в края на 2025 г. и до 85,3 % в края на 2026 г. Във фискалната прогноза на Комисията не се вземат предвид самите политически ангажименти в средносрочните планове, докато те не бъдат подкрепени от надеждно обявени и уточнени в достатъчна степен конкретни мерки на политиката.

План за нетните разходи и основни макроикономически допускания в плана

(15) Националният средносрочен фискално-структурен план на Финландия обхваща периода 2025 – 2028 г. и представя фискална корекция в продължение на седем години.

(16) Планът съдържа информацията, изисквана съгласно член 13 от Регламент (ЕС) 2024/1263.

(17) Планът се ангажира с плана за нетните разходи, посочен в таблица 2, което съответства на среден ръст на нетните разходи от 2,2 % през годините 2025 – 2028. Освен това Финландия се ангажира с набор от реформи и инвестиции с оглед на удължаване на периода на корекция до 7 години (2025 – 2031 г.), през който се планира средният ръст на нетните разходи да бъде 2,4 %. Средният ръст на нетните разходи, отчетен в плана за периода на корекция (2025 – 2031 г.), е по-висок от референтната траектория, предадена от Комисията на 21 юни 2024 г. В плана се

([7]) Икономическият съвет на Финландия, председателстван от министър-председателя, е орган за улесняване на сътрудничеството между правителството, Банката на Финландия и основните заинтересовани групи.
([8]) Становище на Комисията относно проекта на бюджетен план на Финландия, 26.11.2024 г., C(2024) 9054 final.
([9]) Препоръка на Съвета от 21 октомври 2024 г. относно икономическата, бюджетната, трудовата и структурната политика на Финландия.

приема усреднен растеж на потенциалния БВП от 0,9 % за всяка година от периода на корекция. Освен това в плана се очаква темпът на растеж на дефлатора на БВП да се увеличи от 1,7 % през 2024 г. до 2,1 % през 2025 г. и постепенно да нарасне до 2,4 % до края на периода на корекция.

Таблица 2: План за нетните разходи и основни допускания в плана на Финландия

						Удължаване на периода на корекция				
	2024 г.	2025 г.	2026 г.	2027 г.	2028 г.	2029 г.	2030 г.	2031 г.	Средно за периода на валидност на плана 2025 – 2028 г.	Средно за периода на корекция 2025 –2031 г.
Ръст на нетните разходи (годишно, в %)	3,7	1,6	1,9	2,6	2,6	2,8	2,8	2,9	2,2	2,4
Ръст на нетните разходи (кумулативно, от базовата 2023 г., в %)	3,7	5,3	7,4	10,1	13,0	16,1	19,4	22,8	n.a.	n.a.
Растеж на потенциалния БВП (%)	1,1	0,9	0,9	0,9	0,9	0,9	0,9	0,9	0,9	0,9
Инфлация (ръст на дефлатора на БВП) (%)	1,7	2,1	2,2	2,2	2,3	2,3	2,4	2,4	2,2	2,3

Източник: Средносрочен фискално-структурен план на Финландия и изчисления на Комисията.

Отражение на поетите задължения за нетни разходи по плана върху консолидирания държавен дълг

(18) Ако се реализират заложените в плана допускания и поетият ангажимент за плана за нетните разходи, в съответствие с плана консолидираният държавен дълг ще намалее от 81,7 % през 2024 г. до 78,2 % от БВП до края на периода на корекция през 2031 г., както е посочено в таблицата по-долу. След осъществяването на корекцията, в средносрочен план (т.е. до 2041 г.) се очаква съотношението на дълга към БВП да намалее допълнително в съответствие с плана, като спадне под 60 % от БВП през 2039 г. и достигне 52,7 % през 2041 г.

Таблица 3: Динамика на консолидирания държавен дълг и на салдото по консолидирания държавен бюджет в плана на Финландия

	2023 г.	2024 г.	2025 г.	2026 г.	2027 г.	2028 г.	2029 г.	2030 г.	2031 г.	2041 г.
Държавен дълг (% от БВП)	76,6	81,7	83,2	83,9	83,6	82,9	81,4	79,7	78,2	52,7
Салдо по държавния бюджет (% от БВП)	- 2,9	- 3,7	- 2,9	- 2,0	- 1,4	- 0,9	- 0,4	0,0	0,3	1,6

Източник: Средносрочен фискално-структурен план на Финландия.

Така според плана консолидираният държавен дълг ще бъде сведен под референтната стойност по Договора от 60 % от БВП в средносрочен план. Това е правдоподобно въз основа на допусканията в плана, тъй като се очаква дългът да бъде под 60 % от БВП до 2041 г. при всички детерминистични стрес тестове в анализа на Комисията на устойчивостта на обслужването на дълга. Следователно, въз основа на залегналите в плана ангажименти на политиката и макроикономически допускания планът за нетните разходи, представен в плана, е в съответствие с изискването за дълга, посочено в член 6, буква а) и член 16, параграф 2 от Регламент (ЕС) 2024/1263.

Отражение на поетите задължения за нетни разходи по плана върху салдото по консолидирания държавен бюджет

(19) Въз основа на допусканията и плана за нетните разходи по плана, дефицитът по консолидирания държавен бюджет ще се понижи под 3 % от БВП през първата година от периода на корекция (т.е. 2025 г.) и ще продължи да намалява след това, като през 2031 г. ще се превърне в излишък. Така според плана салдото по консолидирания държавен бюджет няма да надвиши референтната стойност от 3 % от БВП в края на периода на корекция (2031 г.). В допълнение, през десетте години след периода на корекция (т.е. до 2041 г.) бюджетният дефицит няма да надвиши 3 % от БВП. Следователно, въз основа на залегналите в плана ангажименти на политиката и макроикономически допускания планът за нетните разходи, представен в плана, ще бъде в съответствие с изискването за дефицита, посочено в член 6, буква б) и член 16, параграф 2 от Регламент (ЕС) 2024/1263.

Времеви профил на фискалната корекция

(20) Времевият профил на фискалната корекция, измерена като промяна в структурното първично салдо, както е описано в плана, е изтеглен в началото на периода в сравнение с линейния път, който по правило се изисква съгласно член 6, буква в) от Регламент (ЕС) 2024/1263. Причината за това е по-голямата фискална консолидация, която ще се извърши през 2025 г., и документирането в националните сметки на свързани с отбраната обществени поръчки през 2025 г. и 2027 г., което води до допълнителни отклонения от линейния профил. В резултат на това фискалната корекция през първите четири години от плана е повече от пропорционална на общата корекция. Следователно, въз основа на залегналите в плана ангажименти на политиката и макроикономически допускания планът за нетните разходи, представен в плана, е в съответствие с принципа за предотвратяване на съсредоточаването на усилията в края на периода, посочен в член 6, буква в) от Регламент (ЕС) 2024/1263.

Таблица 4: Развитие на структурното първично салдо в плана на Финландия

	2023 г.	2024 г.	2025 г.	2026 г.	2027 г.	2028 г.	2029 г.	2030 г.	2031 г.
Структурно първично салдо (% от БВП)	- 0,34	- 0,37	0,44	1,10	1,42	1,78	2,06	2,34	2,62
Промяна в структурното първично салдо (в п.п.)	n.a.	- 0,04	0,82	0,66	0,32	0,36	0,28	0,28	0,28

Източник: Средносрочен фискално-структурен план на Финландия.

Съгласуваност на плана с механизма за гарантиране на устойчивостта при дефицит

(21) Ако заложените в плана допускания и ангажименти се реализират, структурният дефицит ще остане под 1,5 % от БВП през целия период на корекция. Поради това, въз основа на политическите ангажименти и макроикономическите допускания по плана, ще продължи да се спазва общият марж на устойчивост, посочен в член 8, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2024/1263, поради което не е необходимо допълнително подобрение на структурното първично салдо, посочено в член 8, параграф 2 от Регламент (ЕС) 2024/1263.

Съгласуваност на плана с механизма за гарантиране на устойчивостта на обслужването на дълга

(22) В съответствие с член 7 от Регламент (ЕС) 2024/1263, тъй като консолидираният държавен дълг ще бъде между 60 % и 90 % от БВП през периода на корекция съгласно плана, съотношението на дълга към БВП трябва да намалява с поне 0,5 процентни пункта средно годишно, докато спадне под 60 %. Този среден спад е изчислен за периода 2024 – 2031 г. и възлиза на 0,5 процентни пункта в плана. Следователно, въз основа на залегналите в плана ангажименти на политиката и макроикономически допускания планът за нетните разходи, представен в плана, е в съответствие с механизма за гарантиране на устойчивостта на обслужването на дълга.

Макроикономически допускания в плана

(23) Планът се основава на набор от допускания, които се различават от допусканията на Комисията, предадени на Финландия на 21 юни 2024 г. По-специално в плана се използват различни допускания за първоначалната позиция през 2024 г., за растежа на потенциалния БВП и за корекциите наличности-потоци. Освен това фискалната корекция е съсредоточена в началото на периода. Необходима е внимателна оценка на тези разлики в допусканията, за да се гарантира, че те се базират на солидни и основани на данни икономически доводи, особено като се има предвид, че средният ръст на нетните разходи в плана е по-висок в сравнение с референтната траектория. Разликите в допусканията с най-значително въздействие върху средния ръст на нетните разходи са изброени по-долу, заедно с оценка на всяка разлика, разглеждана отделно.

— В плана се използва усреднен потенциален растеж на производството през периода 2024 – 2041 г. Това води до увеличение на потенциалния растеж през периода на корекция в плана в сравнение с допусканията на Комисията и следователно допринася за по-висок среден ръст на нетните разходи. Това се постига както чрез пряк ефект, така и поради факта, че по-високият ръст на БВП предполага по-бързо намаляване на съотношението на дълга към БВП, което налага по-малка фискална корекция, за да се изпълнят изискванията на механизма за гарантиране на устойчивостта на обслужването на дълга. Възможността да се използват алтернативни допускания за потенциалния растеж е в съответствие с член 36, параграф 1, буква е) от Регламент (ЕС) 2024/1263, при условие че кумулативният растеж през прогнозния период (т.е. до 2041 г.) остава като цяло в съответствие с допусканията на Комисията, какъвто е случаят в плана. Следователно това допускане се счита за надлежно обосновано.

— В плана е представена фискална корекция, съсредоточена в началото на периода. В сравнение с допускането на Комисията за линейна корекция, това води до по-бързо намаляване на дълга и до понижение на разходите за лихви. Това допринася за по-висок среден ръст на нетните разходи през периода на корекция в плана, отколкото според допусканията на Комисията. Съсредоточаването на фискалната корекция в началото на периода е в съответствие с член 6, буква в) от Регламент (ЕС) 2024/1263. Следователно това допускане се счита за надлежно обосновано.

— В плана се приемат по-ниски корекции наличности-потоци от 2025 г. до 2030 г. в размер на средно 1,3 % от БВП, в сравнение с 1,6 % от БВП в допусканията на Комисията. Това допринася за по-висок среден ръст на нетните разходи през периода на корекция в плана, отколкото според допусканията на Комисията. Това отразява финансирането и доставката на оборудване, свързано със сигурността и отбраната, както и инвестиции, финансирани с постъпленията от продажбите на публични активи. Следователно това допускане се счита за надлежно обосновано.

Оставащата разлика в допускането е свързана с преразгледаната първоначална позиция през 2024 г. и съответства на малко по-малък структурен първичен дефицит в сравнение с очакванията през пролетта. Това не оказва значително въздействие върху средния ръст на нетните разходи в сравнение с допусканията на Комисията. Като цяло, разликата между плана за нетните разходи в плана и в референтната траектория се обяснява с разлики в допусканията, които са надлежно обосновани в съответствие с член 13, буква б) от Регламент (ЕС) 2024/1263. Като цяло, всички разлики в допусканията, взети заедно, водят до по-висок среден ръст на нетните разходи в плана, отколкото в референтната траектория. Комисията ще вземе под внимание горепосочената оценка на допусканията в плана в бъдещите оценки на съответствието с плана за нетните разходи.

Фискална стратегия в плана

(24) Съгласно индикативната фискална стратегия в плана ангажиментите за нетните разходи ще бъдат изпълнени както чрез ограничаване на разходите, така и чрез дискреционни увеличения на приходите. Правителството прилага два пакета с мерки, фискалните постъпления от които се изчисляват на 9 милиарда евро (3,8 % от БВП). Те са разделени най-общо на 3,5 милиарда (1,5 % от БВП) от по-големите приходи (т.е. преки приходи от увеличената ставка на ДДС и непреки приходи от увеличения данък върху доходите и социалноосигурителните вноски поради по-голямата заетост в резултат на други мерки) и 5,5 милиарда (2,3 % от БВП) от по-малките разходи (т.е. икономии от областните социални служби, намаляване на социалните обезщетения и на други разходи). Повечето мерки на политиката, свързани с тези два пакета на консолидация, вече са приети, а други предстои да бъдат потвърдени или коригирани и определени количествено в годишните бюджети. Вече са приети няколко мерки по отношение както на приходите, така и на разходите, които ще окажат значително въздействие през 2025 г. Същевременно съществуват рискове за изпълнението на индикативната фискална стратегия в плана, които произтичат от възможността за по-малки от очакваните икономии в резултат на мерки, насочени към областните социални служби, и по-малко от очакването въздействие върху заетостта на правителствените реформи на пазара на труда. Освен това в проекта на бюджетен план за 2025 г. се отразяват дискреционни мерки на политиката в подкрепа на изпълнението на ангажимента за нетните разходи за 2025 г. ([10])

([10]) Вж. Становище на Комисията относно проекта на бюджетен план на Финландия, 26.11.2024 г., C(2024) 9054 final.

Набор от ангажименти за реформи и инвестиции в плана, обуславящи удължаване на периода на фискална корекция

(25) В плана Финландия се ангажира с набор от реформи и инвестиции, насочени към подобряване на потенциалния растеж и фискалната устойчивост, обуславящи удължаване на периода на корекция от 4 на 7 години. Наборът от реформи и инвестиции се състои от редица ангажименти от плана за възстановяване и устойчивост (ПВУ); един ангажимент от ПВУ с допълнителни спецификации, насочени към овладяване на надхвърлянето на бюджета; както и две нови реформи. Това включва следните мерки:

— Въвеждане на северния модел на службите по заетостта. С реформата се преразглежда функционирането на службите по заетостта във Финландия, като се увеличават ресурсите на разположение на тези служби, подобрява се подкрепата, предлагана на лицата, които търсят работа, и се предвиждат по-стриктни задължения за търсене на работа за безработни, регистрирани в службите по заетостта. Информационната система, подпомагаща службите по заетостта, е в процес на модернизация, за да се подобри процесът на търсене на работа. Реформата представлява ангажимент по ПВУ (P3C1R1), като основната цел бе да се проведат 2 милиона интервюта между януари 2023 г. и март 2024 г. В съответствие с плана се предвижда, че мярката би могла да повиши заетостта с около 9 500 – 10 000 работници, считано от 2025 г.

— Премахване на допълнителните дни обезщетение за безработица. С реформата постепенно се премахват допълнителните дни обезщетение за безработица, които хората над определена възраст можеха да поискат след изтичане на обичайния период на обезщетението за безработица. Минималната възраст, която се изисква за достъп до допълнителните дни обезщетение за безработица, трябва да се увеличи с една година/възрастова група от 1963 г. нататък, а възможността за допълнителен ден трябва да се премахне напълно за родените през 1965 г. и след това. Реформата представлява ангажимент по ПВУ (P3C1R2), като трябваше да бъде изпълнена до второто тримесечие на 2023 г. Допълнителните дни обезщетение за безработица трябва постепенно да се премахнат до 2029 г. В съответствие с плана се предвижда, че мярката би могла да повиши заетостта с около 9 100 работници, считано от 2025 г.

— Осъществяване на реформата на националните здравни и социални служби в подкрепа на постигането на напредък във връзка със законоустановената гаранция за полагане на грижи. Реформата се състои от законодателството за създаване на 21 областни социални служби, които, считано от 1 януари 2023 г., отговарят за организирането на здравните и социалните услуги и спасителните дейности. В допълнение тези услуги се организират от община Хелзинки. Освен това съвместният орган за Хелзинки и Усима, т. нар. група HUS, отговаря за организирането на специализираните медицински грижи в регион Усима. Реформата представлява ангажимент по ПВУ (P4C1R1).

— Въвеждане на цифрови иновации в социалната сфера и здравеопазването. Реформата има за цел да се повиши делът на населението (на възраст 20 години и повече), което използва електронни услуги в областта на социалните грижи и здравеопазването, от 26 % (базово равнище от 2020 г.) до 35 %. За постигане на целта предстои да се внедрят нови цифрови услуги. Реформата представлява ангажимент по ПВУ (P4C1I4) и се очаква да бъде завършена до края на 2025 г.

— Инвестиции в научноизследователска и развойна дейност и иновации, както и в чист преход. Тази мярка включва няколко инвестиции в чисти технологии, включени в ПВУ (P1C1I2, P1C2I1, P1C2I3, P3C3I1, P1C1I1).

— Обновяване на законоустановените задължения и административните процедури на областните социални служби. С оглед на значителния дефицит, отчетен от областните социални служби, правителството включва в плана допълнителни мерки за коригиране на ситуацията и гарантиране на добро финансово управление. Примерите за такива мерки включват коригиране на минималното кадрово обезпечаване по отношение на резидентните грижи за възрастни хора, коригиране на клиентските такси, рационализиране на използването на помещенията, повишаване на конкуренцията при възлагането на обществени поръчки и въвеждане на канали за цифрови услуги, наред с други. Въз основа на правителствената програма и общия фискален план на правителството (2025 – 2028 г.), правителството предвижда, че тези нови корекции биха могли да доведат до икономии в размер на около 1,56 милиарда евро до 2028 г. Това включва както законоустановените мерки, така и собствените мерки за консолидация на областните социални служби. Тези мерки представляват допълнителна спецификация на описания по-горе ангажимент по ПВУ (P4C1R1).

— Всеобхватна реформа на социалната сигурност, включително всеобхватна реформа на социалното подпомагане. Целта на реформата на социалното подпомагане е да се укрепи ролята на социалното подпомагане като краткосрочна форма на обезщетение в краен случай, като се коригират недостатъците в системата от санкции, които позволяваха социалното подпомагане да компенсира напълно пропуснатите обезщетения за безработица, когато бенефициерите не спазват задълженията за търсене на работа. Правителството счита, че реформата би могла да доведе до намаляване наполовина на броя на хората, нуждаещи се от социално подпомагане, и до фискални икономии в размер на 100 милиона евро годишно. След консултациите със заинтересованите страни се очаква предложението на правителството да бъде представено на парламента през есента на 2025 г. и да влезе в сила през втората половина на 2026 г.

— Въвеждане на общо осигурително плащане. Един аспект на реформата е свързан с опростяване на социалната сигурност, като се позволи достъп до различни обезщетения чрез едно административно заявление. След консултациите със заинтересованите страни се очаква реформата да бъде представена на парламента през есента на 2025 г. и да влезе в сила през втората половина на 2026 г.

(26) Мерките, обуславящи удължаването на периода на корекция, които са част от ПВУ (включително допълнителната спецификация за обновяване на законоустановените задължения и административните процедури на областните социални служби), са в съответствие с член 14, параграф 3 от Регламент (ЕС) 2024/1263, тъй като са достатъчно подробни, съсредоточени в началото на периода, обвързани със срокове и проверими. Двете мерки относно всеобхватната реформа на социалното подпомагане и въвеждането на общо осигурително плащане все още не са приети като законодателни актове, поради което на настоящия етап те не са подробни. В плана се предвиждат индикативен срок за приемането им и качествени целеви показатели за наблюдение на тяхното изпълнение.

(27) Ангажиментите по ПВУ, обуславящи удължаването, съдържат значителни реформи и инвестиции, насочени към подобряване на фискалната устойчивост и повишаване на потенциала за растеж на икономиката. Освен това Финландия се ангажира да продължи усилията за реформи през периода, обхванат от средносрочния фискално-структурен план, и да поддържа равнищата на финансираните на национално равнище инвестиции, реализирани през периода, обхванат от ПВУ (вж. таблица 5 по-долу). Ангажиментите ще бъде наблюдавани по време на изпълнението на плана. Съответно ангажиментите по ПВУ могат да бъдат взети предвид при удължаването на периода на корекция, както е предвидено в член 36, параграф 1, буква г) от Регламент (ЕС) 2024/1263.

(28) Наборът от реформи и инвестиции, обуславящи удължаването, се очаква да подобри потенциала за растеж и устойчивост на икономиката на Финландия по устойчив начин, както се изисква в член 14, параграф 2, буква а) от Регламент (ЕС) 2024/1263. Очаква се мерките да подобрят функционирането на пазара на труда, да подпомогнат иновациите, да подобрят достъпа до здравеопазване и социално благосъстояние и да модернизират социалната сигурност, като по този начин ще се подобри потенциалът за растеж и устойчивост на финландската икономика. Очаква се представените реформи на пазара на труда да подпомогнат безработните в намирането на работа и да повишат коефициента на икономическа активност сред по-възрастните работници. В плана се предвижда, че двете мерки биха могли да доведат до създаването на около 20 000 работни места през периода 2025 – 2029 г. Очаква се включените в ПВУ инвестиции в НИРД да подобрят както потенциала за растеж, така и устойчивостта на Финландия чрез повишаване на производителността (планът съдържа консервативна прогноза, че увеличението на инвестициите в НИРД с 1 % ще доведе до увеличение на производителността с 0,02 %), привличане на частни инвестиции и подпомагане на екологичния преход и на декарбонизацията на енергийната система. Според финландското правителство се очаква създаването на областни социални служби и развитието на услугите за електронно здравеопазване да подобрят достъпа до здравеопазване, което е особено важно, тъй като неудовлетворените потребности от медицински грижи са над средното равнище за ЕС, а финландското общество бързо застарява. Реформите за въвеждане на общо осигурително плащане и реформата на социалното подпомагане са предназначени да оптимизират социалната политика, да намалят административните разходи, да направят социалната сигурност по-справедлива и да повишат стимулите за работа, като по този начин ще подпомогнат заетостта. Ще трябва да се наблюдава въздействието върху социалното сближаване. Освен това все още не се е материализирал ефектът на реформата на пазара на труда върху заетостта и повишаването на производителността вследствие на инвестициите в НИРД. В допълнение, областните социални служби са изправени през редица затруднения през първите си години на работа и правителството предложи в плана допълнителни спецификации по един ангажимент от ПВУ за обновяване на законоустановените задължения и административните процедури на областните социални служби, за да се намали техният дефицит. Като цяло, взети заедно, допусканията относно въздействието на обуславящите удължаването реформи и инвестиции върху растежа изглеждат правдоподобни, но е необходимо внимателно наблюдение на развитието в бъдеще и на конкретните въздействия. Това също така налага да се проведат съдържателни консултации със заинтересованите страни, включително социалните партньори и съответните организации на гражданското общество, и да се извърши оценка на свързаните с разпределението и кумулативните ефекти от мерките.

(29) Очаква се наборът от реформи и инвестиции, обуславящи удължаването, да подкрепи фискалната устойчивост, както се изисква в член 14, параграф 2, буква б) от Регламент (ЕС) 2024/1263. Тези мерки допълват вече влезлите в сила пакети за фискална консолидация, както е посочено по-горе при представянето на фискалната стратегия. Основният пряк ефект от тези допълнителни мерки се очаква от изпълнението на мерки за намаляване на дефицита на областните социални служби, който бе в размер на 1,4 милиарда евро през 2023 г., чрез обновяване на законоустановените задължения и административните процедури на областните социални служби. По-конкретно правителството предприема мерки за намаляване на разходите на областните социални служби с 685 милиона евро през периода 2025 – 2028 г., като същевременно самите областни социални служби се стремят да прилагат мерки за намаляване на своите разходи с 874 милиона евро до 2028 г. Освен това правителството очаква да постигне годишни икономии в размер на 100 милиона евро от реформата на социалното подпомагане. Възможно е да бъдат постигнати други преки икономии от по-ниските административни разходи за всяко заявление за обезщетение в резултат на приемането на единния модел на обезщетение, както и от по-малките плащания, свързани с премахването на допълнителни дни обезщетение за безработица. Непреките фискални икономии са свързани най-вече с очакваното положително въздействие на реформите на пазара на труда върху заетостта (т.е. въвеждането на северния модел на службите по заетостта и премахването на допълнителните дни обезщетение за безработица), като това ще повиши потенциалния

растеж и ще генерира данъчни приходи. Всеобхватната реформа на социалната сигурност, включваща общо осигурително плащане, и всеобхватната реформа на социалното подпомагане също могат да окажат въздействие върху заетостта чрез повишаване на стимулите за работа, а оттам и непряко положително фискално въздействие. Докато реализираните икономии от мерките биха могли да са по-малки от очакваното, фискалните икономии, произтичащи от допълнителната спецификация в ПВУ за обновяване на законоустановените задължения и административните процедури на областните социални служби, вероятно няма да са пренебрежими с оглед на мащаба на прогнозите за икономии (т.е. 1,6 милиарда евро). Като цяло осъществяването на непреки икономии зависи в изключително голяма степен от въздействието на реформите на пазара на труда върху заетостта.

(30) Наборът от реформи и инвестиции, обуславящи удължаването, допринася за общите приоритети на ЕС, както се изисква в член 14, параграф 2, буква в) от Регламент (ЕС) 2024/1263. Реформите на социалната сигурност и пазара на труда допринасят за социалната устойчивост, по-специално чрез спазване на принципите на Европейския стълб на социалните права, като например активна подкрепа за заетостта, социална закрила и обезщетения за безработица. Включените в ПВУ инвестиции за НИРД в областта на екологичния преход се очаква да повишат иновациите в технологиите с ниски въглеродни емисии и в енергийната инфраструктура, като по този начин ще допринесат за справедлив екологичен преход и за гарантиране на енергийната сигурност. Въвеждането на цифрови иновации в социалната сфера и здравеопазването допринася за справедлив цифров преход чрез повишаване на цифровизацията на публичните услуги. Другият общ приоритет на ЕС, а именно изграждането на отбранителни способности, не е обхванат от набора от реформи и инвестиции, обуславящи удължаването.

(31) Наборът от реформи и инвестиции, обуславящи удължаването, е съобразен с уместните ([11]) СДП, отправени като част от европейския семестър, както се изисква в член 14, параграф 2, буква г) от Регламент (ЕС) 2024/1263. По-специално наборът от реформи и инвестиции, обуславящи удължаването, е съобразен със следните СДП, насочени към:

— активни политики по заетостта, стимули за работа и участие на пазара на труда (СДП, отправени през 2019 г. и 2020 г.) чрез въвеждането на северния модел на службите по заетостта и премахването на допълнителните дни обезщетение за безработица;

— здравно обслужване, дългосрочни грижи, бюджетна рамка и фискално управление (СДП, отправени през 2019 г. и 2020 г.) чрез реформата на областните социални служби и въвеждането на цифрови иновации в здравеопазването;

— енергия от възобновяеми източници, енергийна инфраструктура и мрежи, енергийна ефективност, научни изследвания и иновации, регионално развитие и местни публични услуги, както и бизнес среда (включително политиките за МСП) (СДП, отправени през 2019 г., 2020 г., 2022 г. и 2023 г.) чрез различните инвестиции по ПВУ в енергийни технологии и инфраструктури, водород с малък въглероден отпечатък и улавяне и използване на въглероден диоксид, рециклиране на ключови материали и финансиране на НИРД в други области;

— бедност, социално приобщаване и социална закрила (СДП, отправена през 2024 г.) чрез реформата на социалната сигурност, включително въвеждането на общо осигурително плащане, както и реформата на социалното подпомагане.

(32) Планът гарантира, че планираното общо равнище на национално финансирани публични инвестиции, реализирани средно за периода, обхванат от ПВУ, се запазва, както се изисква в член 14, параграф 4 от Регламент (ЕС) 2024/1263.

Таблица 5: Национално финансирани публични инвестиции в плана (% от БВП)

Средно равнище през обхванатия от ПВУ период (2022 – 2026 г.) ([1])	T+1	T+2	T+3	T+4	Средно за продължителността на плана
4,4	4,7	4,5	4,6	4,4	4,6

([1]) Допуска се и се приема, че двата периода се припокриват. Предвидено е изискването за поддържане на равнището на инвестиции да се прилага за годините след края на периода на прилагане на Механизма за възстановяване и устойчивост.

Източник: Средносрочен фискално-структурен план на Финландия.

([11]) СДП, които се считат за „уместни“, са препоръките: i) приети от Съвета от 2019 г. нататък, ii) които държавата членка все още не е изпълнила „напълно“ или „в значителна степен“ и които все още са актуални (оценени като „Без оценка/без добавяне на входни данни“), както са оценени в последното наблюдение в рамките на европейския семестър (на разположение в CeSaR (europa.eu)), iii) които не се отнасят до изцяло фискални препоръки, свързани с Пакта за стабилност и растеж, и iv) които не обхващат едно и също предизвикателство, описано по перифразиран начин.

(33) И накрая, наборът от ангажименти за реформи и инвестиции, обуславящи удължаването, може да се счита за съответстващ на ангажиментите в ПВУ и в споразумението за партньорство, договорени по многогодишната финансова рамка, както се изисква в член 14, параграф 4 от Регламент (ЕС) 2024/1263. Въвеждането на единния модел на обезщетение и реформата на социалното подпомагане не противоречат на ангажиментите в ПВУ, докато останалите мерки произтичат пряко от ангажименти, поети по ПВУ.

(34) В заключение, наборът от реформи и инвестиции, обуславящи удължаването на периода на корекция, се оценява като цяло на отговарящ на критериите по член 14 от Регламент (ЕС) 2024/1263. В резултат на това периодът на корекция може да бъде удължен от 4 на 7 години, както е предложено в плана.

Други намерения за реформи и инвестиции в плана в отговор на основните трудности, установени в контекста на европейския семестър, и насочени към общите приоритети на Съюза

(35) Освен набора от реформи и инвестиции, обуславящи удължаването на периода на корекция, в плана се описват намеренията на политиката по отношение на други реформи и инвестиции в отговор на основните трудности, установени в контекста на европейския семестър, по-специално специфичните за всяка държава препоръки, и насочени към общите приоритети на ЕС. Планът включва десет реформи и инвестиции.

(36) Що се отнася до общия приоритет за справедлив екологичен и цифров преход, включително целите в областта на климата, посочени в Регламент (ЕС) 2021/1119, планът включва реформа за увеличаване на средствата за НИРД на 4 % от БВП до 2030 г., като една трета от финансирането се осигурява от публични източници, което би означавало увеличение с около 280 милиона евро годишно до 2030 г. Допълнителните публични средства за НИРД ще бъдат разпределени за подпомагане на корпоративната НИРД, сътрудничество между предприятията и изследователите, финансиране на научноизследователски проекти и научноизследователски инфраструктури, наред с други позиции. Мярката е насочена към СДП от 2019 г. и 2020 г., свързани с научните изследвания и иновациите, и е в съответствие с цифровия компас на Финландия и с националната стратегическа пътна карта на Финландия за цифровото десетилетие.

(37) Що се отнася до общия приоритет за социална и икономическа устойчивост, включително Европейския стълб на социалните права, планът включва мерки за намаляване на обезщетенията, с които се създават демотивиращи фактори за работа (например промените при обезщетенията за безработица се очаква да повишат заетостта с 40 000 работници по време на мандата на правителството, а намаленията при индексирането на социалноосигурителните обезщетения се очаква да повишат заетостта с 18 600 работници през същия период), мерки за намаляване на недостига на работна ръка (например увеличения както на финансирането, така и на наличните места в области с недостиг на работна ръка, като например медицината) и мерки за подобряване на достъпа до здравеопазване и намаляване на списъците на чакащите (например чрез увеличаване на финансирането за възстановяване на разходи за частно здравно обслужване). Мерките са насочени към СДП от 2019 г., 2020 г., 2022 г. и 2023 г., свързани с активните политики по заетостта, стимулите за работа и участието на пазара на труда, здравеопазването и образованието.

(38) Що се отнася до общия приоритет за енергийна сигурност, планът не включва други реформи и инвестиции.

(39) Що се отнася до общия приоритет за отбранителни способности, планът включва съществени реформи и инвестиции.

(40) В плана се предоставя информация относно съгласуваността и когато е целесъобразно, взаимното допълване с фондовете на политиката на сближаване и ПВУ на Финландия. Планът съдържа подходяща препратка към националната програма за реформи на Финландия за 2024 г., в която се описват полезните взаимодействия и допълването с политиката на сближаване и ПВУ.

(41) В плана се прави преглед на нуждите от публични инвестиции на Финландия, свързани с общите приоритети на ЕС. По отношение на справедливия екологичен и цифров преход в плана се подчертава необходимостта от инвестиции в чиста енергия, за да се намали зависимостта от изкопаеми горива, и в революционни технологии, като например изкуствения интелект, за да се укрепи допълнително екологичният преход. По отношение на социалната и икономическата устойчивост в плана се подчертава необходимостта от инвестиции, свързани с повишаването на образователната степен и непрекъснатото учене. По отношение на енергийната сигурност в плана се подчертава необходимостта от инвестиции, насочени към намаляване на зависимостта на ЕС от трети държави. По отношение на изграждането на отбранителни способности в плана се подчертава необходимостта от инвестиции за укрепване на отбранителните способности на Финландия в съответствие с ангажиментите в НАТО.

Заключение от оценката на Комисията

(42) Като цяло Комисията е на мнение, че планът на Финландия изпълнява изискванията на Регламент (ЕС) 2024/1263.

ОБЩО ЗАКЛЮЧЕНИЕ НА СЪВЕТА

(43) Съветът приветства средносрочния фискално-структурен план на Финландия и счита, че цялостното му изпълнение би допринесло за гарантирането на стабилни публични финанси и за подпомагането на устойчивостта на публичния дълг, както и на устойчивия и приобщаващ растеж.

(44) Съветът взема под внимание извършената от Комисията оценка на плана. Въпреки това Съветът приканва Комисията да представя своята оценка на бъдещите планове в отделен документ от препоръките на Комисията за препоръки на Съвета.

(45) Съветът взема под внимание оценката на Комисията на плана за нетните разходи и основните макроикономически допускания в плана, включително във връзка с предварителните насоки на Комисията, както и въздействието на плана за нетните разходи върху бюджетния дефицит и държавния дълг. Съветът взема под внимание оценката на Комисията, че макроикономическите и фискалните допускания, макар в някои случаи да се различават от допусканията на Комисията, включително за да се отчетат актуализираните макроикономически и фискални данни, като цяло са надлежно обосновани и подкрепени със солидни икономически доводи. Съветът взема под внимание широката фискална стратегия на плана и рисковете за перспективите, които биха могли да засегнат осъществяването на макроикономическия сценарий и основните допускания и изпълнението на плана за нетните разходи. Съветът приветства факта, че съответните заинтересовани страни са били ангажирани на национално равнище преди представянето на плана. Съветът отбелязва също, че геополитическите рискове могат да окажат натиск върху разходите за отбрана. По-специално Съветът отбелязва, че влошаващата се обстановка по отношение на сигурността вследствие на агресивната война на Русия срещу Украйна оказва въздействие върху икономиката, което има последици за публичните финанси във Финландия.

(46) Съветът очаква Финландия да бъде готова да коригира фискалната си стратегия при необходимост, за да гарантира изпълнението на плана си за нетните разходи. Съветът изразява решимост да следи отблизо икономическата и фискалната динамика, включително динамиката, залегнала в основата на включения в плана сценарий.

(47) Съветът счита, че по-нататъшните обсъждания за постигане на общо разбиране относно въздействието на кумулативните темпове на растеж на нетни разходи върху годишния надзор е необходимо да бъдат проведени навреме за следващия кръг на фискалния надзор.

(48) Съветът одобрява набора от ангажименти за реформи и инвестиции, представени от Финландия в нейния средносрочен план, обуславящи удължаването на периода на корекция, и приветства усилията за количествено определяне на въздействието върху растежа и фискалната устойчивост. Съветът изразява съгласие с Комисията, че наборът от ангажименти за реформи и инвестиции, представен от Финландия, оправдава удължаването на периода на корекция от 4 на 7 години. Съветът взема под внимание оценката на Комисията, в която се посочва, че критериите в член 14 като цяло са изпълнени, като се взема предвид и преходната разпоредба на член 36, параграф 1, буква г) от Регламент (ЕС) 2024/1263, чрез набора от реформи и инвестиции, обуславящи удължаването. Съветът взема под внимание оценката на Комисията, според която се очаква ангажиментите за реформи и инвестиции да доведат до устойчиво подобряване на потенциала за растеж и устойчивостта на икономиката и да подкрепят фискалната устойчивост. Съветът препоръчва на Финландия да изпълни изцяло набора от ангажименти за реформи и инвестиции, за да се запази удължаването на периода на корекция.

(49) Съветът взема под внимание представеното от Комисията описание на потребностите и намеренията по отношение на реформите и инвестициите, освен оценката на набора от ангажименти за реформи и инвестиции, обуславящи удължаването на периода на корекция, в отговор на основните трудности, установени в контекста на европейския семестър, и изтъква, че е важно да се гарантира осъществяването на тези реформи и инвестиции. Въз основа на докладите, които ще бъдат представени от Комисията, Съветът ще направи оценка на тези реформи и инвестиции и ще наблюдава тяхното изпълнение в рамките на европейския семестър.

(50) Съветът очаква представянето от Финландия на годишния доклад за напредъка, който следва да съдържа по-специално информация за напредъка в изпълнението на плана за нетните разходи, заложен от Съвета, и осъществяването на по-общите реформи и инвестиции в контекста на европейския семестър, както и осъществяването на набора от реформи и инвестиции, обуславящи удължаване на периода на корекция.

(51) В съответствие с член 17 от Регламент (ЕС) 2024/1263 Съветът следва да препоръча на Финландия плана за нетните разходи, определен в плана, а наборът от ангажименти за реформи и инвестиции, обуславящи удължаването на периода на корекция до 7 години, следва да бъде одобрен,

ПРЕПОРЪЧВА на Финландия:

1. Да гарантира, че ръстът на нетните разходи не надвишава максималните стойности, установени в приложение I към настоящата препоръка.

2. Да изпълни набора от реформи и инвестиции, обуславящи удължаването на периода на фискална корекция до 7 години, както е посочено в приложение II към настоящата препоръка, в посочените срокове.

Съставено в Брюксел на 21 януари 2025 година.

За Съвета

Председател

A. DOMAŃSKI

ПРИЛОЖЕНИЕ I

Максимални темпове на растеж на нетните разходи
(годишен и кумулативен темп на растеж в номинално изражение)

Финландия

Години		2025 г.	2026 г.	2027 г.	2028 г.
Темпове на растеж (%)	Годишен	1,6	1,9	2,6	2,6
	Кумулативен (*)	5,3	7,4	10,1	13,0

(*) Кумулативните темпове на растеж се изчисляват въз основа на базовата година 2023. Кумулативните темпове на растеж се използват при годишния мониторинг на последващото съответствие в контролния общ баланс.

ПРИЛОЖЕНИЕ II

Набор от реформи и инвестиции, обуславящи удължаване на периода на корекция до 7 години

Финландия

	Основна цел	Описание и график на ключовите стъпки ([1])	Показател(и) за наблюдение
Въвеждане на северния модел на службите по заетостта (съществуваща мярка по ПВУ: препратка към ПВУ на Финландия – P3C1R1)	Целта на мярката е да се реформира процесът на работа на публичните служби по заетостта.	1. До второто тримесечие на 2022 г.: Влизане в сила на Закона за публичните служби по заетостта и бизнеса, уреждащ северния модел на службите по заетостта за процеса на предоставяне на услуги на търсещите работа, както е посочено в ключов етап 77 2. До четвъртото тримесечие на 2023 г.: Увеличаване на годишния брой интервюта за търсене на работа, проведени в съответствие със северния модел на службите по заетостта, от 783 070 на 2 000 000, както е посочено в цел 78 3. До четвъртото тримесечие на 2023 г.: Всичките пет цифрови функции, изисквани от северния модел на службите по заетостта, са интегрирани в информационната система на публичните служби по заетостта (TE-PES) и функционират, както е посочено в ключов етап 79	Задоволително изпълнение на съответните ключови етапи и цели 77, 78, 79 от ПВУ
Премахване на допълнителните дни обезщетение за безработица (съществуваща мярка по ПВУ: препратка към ПВУ на Финландия – P3C1R2)	Целта на реформата е да се насърчи заетостта чрез премахване на демотивиращите фактори за работа за по-възрастните хора и намаляване на насочеността на съкращенията при по-възрастните работници	1. До второто тримесечие на 2023 г.: Влизане в сила на измененията на Закона за осигуряване при безработица, насочени към постепенното премахване на допълнителните дни за осигуряване при безработица, както е посочено в ключов етап 80.	Задоволително изпълнение на съответния ключов етап 80 от ПВУ

	Основна цел	Описание и график на ключовите стъпки ([1])	Показател(и) за наблюдение
Подготовка на реформата в областта на социалното благосъстояние и здравеопазването в подкрепа на прилагането на гаранцията за полагане на грижи (съществуваща мярка по ПВУ: препратка към ПВУ на Финландия – P4C1R1)	Целта на тази мярка, като част от подготовката на реформата в областта на социалното благосъстояние и здравеопазването, е да се подобри достъпността на здравните и социалните услуги чрез насърчаване на прилагането на гаранцията за полагане на грижи.	1. До третото тримесечие на 2021 г.: Влизане в сила на първоначалната правна рамка за създаване на социални области (областни социални служби) и реформиране на социалните и здравните услуги и спасителните дейности, както е посочено в ключов етап 133. 2. До първото тримесечие на 2023 г.: Влизане в сила на допълнителната правна рамка, допълваща създаването на социални области (областни социални служби) и реформата на социалните и здравните услуги и спасителните дейности, както е посочено в ключов етап 134 3. До второто тримесечие на 2023 г.: Привеждане в действие на регионалните социални области (областни социални служби) с капацитет за поемане на отговорност за организиране на социалните и здравните услуги и спасителните дейности, както е посочено в ключов етап 134	Задоволително изпълнение на съответните ключови етапи 133 и 134 от ПВУ
Въвеждане на цифрови иновации в социалните и здравните услуги (съществуваща мярка по ПВУ: препратка към ПВУ на Финландия – P4C1I4)	Целта на тази инвестиция е да се осигурят цифрови решения в подкрепа на развитието на социални и здравни услуги и да се насърчи прилагането на гаранцията за полагане на грижи.	1. До четвъртото тримесечие на 2025 г.: Увеличаване на дела на населението, което използва електронни услуги в областта на социалните грижи и здравеопазването от 26 % (базово равнище от 2020 г.) на 35 %, както е посочено в ключов етап 139	Задоволително изпълнение на съответния ключов етап 139 от ПВУ
Инвестиции в нови енергийни технологии (съществуваща мярка по ПВУ: препратка към ПВУ на Финландия – P1C1I2)	Допринасяне за целта на Финландия да постигне въглеродна неутралност до 2035 г. чрез стимулиране на въвеждането на нови чисти технологии за производство и използване на енергия.	1. До четвъртото тримесечие на 2021 г.: Публикуване на първата покана за представяне на заявления за инвестиции в нови енергийни технологии, както е посочено в ключов етап 6 2. До четвъртото тримесечие на 2023 г.: Отпускане на всички безвъзмездни средства за инвестиции в енергийни технологии, както е посочено в ключов етап 7 3. До второто тримесечие на 2026 г.: Приключване на поне 4 подпомагани проекта, както е посочено в цел 8	Задоволително изпълнение на съответните ключови етапи и цели 6, 7 и 8 от ПВУ

	Основна цел	Описание и график на ключовите стъпки ([1])	Показател(и) за наблюдение
Водород с малък въглероден отпечатък и улавяне и използване на въглерод (съществуваща мярка по ПВУ: препратка към ПВУ на Финландия – P1C2I1)	Инвестицията има за цел да насърчи развитието на производството и съхранението на чист водород в търговски мащаб.	1. До четвъртото тримесечие на 2021 г.: Публикуване на първата национална покана за представяне на заявления за производство и използване на водород с ниски емисии, както и за улавяне и използване на въглероден диоксид, както е посочено в ключов етап M16 2. До четвъртото тримесечие на 2025 г.: Споразумение за изпълнение 3. До второто тримесечие на 2026 г.: Министерството е завършило инвестицията, както е посочено в ключов етап 17 4. До второто тримесечие на 2026 г.: Правни споразумения, подписани с крайните получатели, както е посочено в цел 18 5. До второто тримесечие на 2026 г.: Прехвърляне на 127 000 000 EUR на Business Finland, както е посочено в ключов етап 18a	Задоволително изпълнение на съответните ключови етапи и цели 16, 17, 18, 18a от ПВУ
Повторна употреба и рециклиране на ключови материали и странични промишлени потоци (съществуваща мярка по ПВУ: препратка към ПВУ на Финландия – P1C2I3)	Мярката има за цел да насърчи кръгова икономика, при която се използват повторно и се рециклират промишлените потоци и потоците от отпадъци и други ключови материали, като например материали за батерии, пластмаси, текстил, опаковки, електрическо и електронно оборудване, строителни материали и материали от разрушаване.	1. До четвъртото тримесечие на 2021 г.: Публикуване на първата покана за представяне на заявления за инвестиционни проекти, насърчаващи повторната употреба на отпадъчни материали и странични потоци, както е посочено в ключов етап 22 2. До четвъртото тримесечие на 2023 г.: Отпускане на всички безвъзмездни средства за проекти за повторна употреба и рециклиране, както е посочено в ключов етап 23 3. До второто тримесечие на 2026 г.: Приключване на 10 подпомагани проекта, както е посочено в цел 24	Задоволително изпълнение на съответните ключови етапи и цели 22, 23, 24 от ПВУ.

	Основна цел	Описание и график на ключовите стъпки ([1])	Показател(и) за наблюдение
Пакет за финансиране на НИРДИ за насърчаване на екологичния преход – водещи дружества (съществуваща мярка по ПВУ: препратка към ПВУ на Финландия – P3C3I1)	Целта на инвестицията е да се подкрепят (чрез схема, управлявана от Business Finland) партньорства и екосистеми между дружества и други научноизследователски организации, които укрепват конкурентоспособността на бизнеса и повишават ефективността на научноизследователските и развойни дейности.	1. До второто тримесечие на 2022 г.: Публикуване на покана за представяне на заявления за проекти на водещи дружества, както е посочено в ключов етап 100 2. До четвъртото тримесечие на 2023 г.: Отпускане на 5 броя безвъзмездни средства за проекти на водещи дружества, както е посочено в цел 101 3. До четвъртото тримесечие на 2025 г.: 90 % от проектите на водещи дружества са завършени, както е посочено в цел 102	Задоволително изпълнение на съответните ключови етапи и цели 100, 101 и 102 от ПВУ.
Инвестиции в енергийна инфраструктура (съществуваща мярка по ПВУ: препратка към ПВУ на Финландия – P1C1I1)	Целта на инвестицията е да се подобрят рамковите условия за привличане на инвестиции в чиста енергия, с акцент върху интеграцията на енергийната система, съхранението на енергия и транспорта. С инвестицията се подкрепят проекти, които насърчават изграждането на енергийна инфраструктура, със следния акцент: I) електроенергийни мрежи и капацитет за пренос на електроенергия; II) инвестиции за интегриране на енергийни системи и производство, пренос и използване на излишната и отпадната топлина в районните отоплителни мрежи; III) транспортиране на нисковъглеродни газове, включително водород, биогаз и биометан.	1. До четвъртото тримесечие на 2021 г.: Публикуване на първата покана за представяне на заявления за проекти за енергийна инфраструктура, както е посочено в ключов етап 3 2. До четвъртото тримесечие на 2024 г.: Отпускане на всички безвъзмездни средства за инвестиции в енергийна инфраструктура, както е посочено в ключов етап 4 3. До второто тримесечие на 2026 г.: Приключване на поне 4 подпомагани проекта, както е посочено в цел 5	Задоволително изпълнение на съответните ключови етапи и цели 3, 4 и 5 от ПВУ.

	Основна цел	Описание и график на ключовите стъпки ([1])	Показател(и) за наблюдение
Корекции по функциите и процедурите на създадените областни социални служби (Придружаващи реформа P4C1R1 от ПВУ)	Тези мерки са предназначени да осигурят подходящо предоставяне на услуги, като същевременно се гарантира доброто финансово управление	1. До второто тримесечие на 2024 г.: Консултации със заинтересованите страни по отношение на съответните мерки, които по-специално предвиждат: i) корекции на кадровото обезпечаване по отношение на резидентните грижи и промени в специализацията на персонала; ii) корекции на клиентските такси за здравно обслужване и iii) поясняване на обхвата и оценка на въздействието на Закона за предоставянето на услуги на хора с увреждания; 2. До четвъртото тримесечие на 2025 г.: Изготвяне на планове от всяка областна социална служба, включително: i) подобрено използване на помещенията и мрежата за услуги; ii) по-широко използване на централизирано възлагане на обществени поръчки; iii) повишаване на конкуренцията при възлагането на обществени поръчки. 3. До четвъртото тримесечие на 2025 г.: Влизане в сила на съответните законодателни изменения по отношение на задълженията на областните социални служби, като например — минимално кадрово обезпечаване по отношение на резидентните грижи и промени в специализацията на персонала — клиентски такси за здравно обслужване 4. До четвъртото тримесечие на 2026 г.: i) коригиране на дефицита на областните социални служби, натрупан от 2023 г. насам, и ii) повишаване на ефективността чрез рационализиране на набора от услуги за специализирани медицински грижи.	Стъпки 1, 2 и 4 i): Докладване от органите Стъпки 3 и 4 ii): Влизане в сила на съответните законодателни изменения.

	Основна цел	Описание и график на ключовите стъпки ([1])	Показател(и) за наблюдение
Всеобхватна реформа на социалното подпомагане (нова мярка)	Мярката има за цел да подобри стимулите за работа чрез пояснява не на условията за получаване на социално подпомагане и да коригира неговия размер въз основа на обективните обстоятелства на бенефициера на социално подпомагане.	1. До третото тримесечие на 2025 г.: Завършена оценка на въздействието. 2. До третото тримесечие на 2025 г.: Проведена консултация със заинтересованите страни. 3. До четвъртото тримесечие на 2025 г.: Гласувано законодателство	Стъпки 1 и 2: Докладване от органите Стъпка 3: Влизане в сила на законодателството за пояснява не на предоставянето на социално подпомагане.
Въвеждане на общо осигурително плащане (нова мярка)	Мярката има за цел да се въведе система, основана на общо осигурително плащане, като начин да се поясни и опрости системата на социалните обезщетения и по-добре да се определят лицата, които отговарят на критериите за подпомагане.	1. До третото тримесечие на 2025 г.: Завършена оценка на въздействието. 2. До третото тримесечие на 2025 г.: Проведена консултация със заинтересованите страни. 3. До четвъртото тримесечие на 2025 г.: Гласувано законодателство	Стъпки 1 и 2: Докладване от органите Стъпка 3: Влизане в сила на законодателството за установяване на общо осигурително плащане

([1]) Графикът на мерките по ПВУ е индикативен и отговаря на ангажиментите в съответното решение за изпълнение на Съвета.